Kansainvälisten Suurmarkkinoiden kiertueen vastuullisuussuunnitelma (sisältäen samalla jätehuoltosuunnitelman)

tavoite:
Kansainväliset Suurmarkkinat pyrkii olemaan mahdollisimman vastuullinen ja hiiliviisas tapahtuma. Kaikista toimenpiteistä huolimatta Kansainvälisiä Suurmarkkinoita ei nykytilanteessa saada kokonaan hiilineutraaliksi, mutta teemme silti kaikkemme näiden tärkeiden asioiden edistämiseksi kaikin tavoin.

lähtökohdat:
Kansainvälisillä Suurmarkkinoilla on yrittäjiä yli 30 eri maasta ja noin 15 Suomen eri maakunnasta. Edustettuna on monet hyvinkin erilaiset kulttuuritaustat ja kielet, joten asioiden esittäminen ja hoitaminen vaatii selkeää ja ymmärrettävää tiedotusta, sekä tehokasta määräysten valvontaa. Oman haasteensa tuo se, että kysymyksessä on 20 eri paikkakuntaa käsittävä kiertue. Kiertueella eivät esim. jätteiden lajitteluohjeet voi vaihdella paljoakaan eri paikkakuntien välillä. Kuitenkin eri alueilla, eri puolilla Suomea, esim. jätteiden lajitteluohjeet ovat kovinkin erilaisia. Myös tiedottaminen ns. suurelle yleisölle on haastavaa. Kuitenkin ohjeenamme kaikelle toiminnalle on ”vastuullinen ja hiiliviisas tapahtuma”.

Vastuullisuus:
- kiertue on pyritty suunnittelemaan niin että siirtymätaipaleet paikkakunnalta toiselle olisivat mahdollisimman lyhyitä ja järkeviä

- pyritään siihen että kiertueelle osallistuvat yrittäjät käyttävät mahdollisimman vähän fossiilisia polttoaineita. Esimerkiksi lähes kaikki ruuan valmistajat käyttävät nykyään sähkölaitteita kaasun sijaan.

- markkinoiden käyttämä sähkö on Fortumin 100% hiilidioksidipäästötöntä sähköä

- kaikkien ruokayrittäjien astiat ja välineet ovat kierrätettäviä

- jätteet pyritään lajittelemaan mahdollisimman laajasti. Talteen pyritään saamaan pahvi, muovi, biojätteet, lasi ja metalli niin että sekajätettä jäisi mahdollisimman vähän.

- koulutus ja neuvonta: Koulutamme ja neuvomme laajasti kiertueelle osallistuvia yrittäjiä ja heidän työntekijöitään jätteiden lajittelusta ja vastuullisesta toiminnasta. Pyrimme kertomaan tiedottamalla myös kaikille Kansainvälisillä Suurmarkkinoilla vieraileville (asiakkaat/yleisö) vastuullisuudesta ja jätteiden lajittelun tärkeydestä sekä saamaan myös heidät osallistumaan siihen.

- kannustamme asiakkaita käyttämään polkupyöriä tai julkisia kulkuneuvoja silloin kun se on mahdollista. Pyrimme järjestämään erityiset polkupyöräparkit markkinoiden porttien lähelle aina kun se on mahdollista.

Jätehuolto:
Kansainvälisten Suurmarkkinoiden jätehuollosta huolehtii Lassila&Tikanoja (Raumalla ja Kristiinankaupungissa paikallinen toimija).

L&T:n kanssa on yhdessä pyritty saamaan jätteiden/jakeiden nimet sellaisiksi, että ne ovat samat kaikilla kiertue paikkakunnilla.

Joka paikkakunnalla:

1-2 isoa valvottua jätepistettä, joissa:
- puristin pahvijätteelle
- puristin sekajätteelle
- 600 litran sulot muoveille
- 240 litran sulot biojätteelle
- 240 litran sulo lasille
- 240 litran sulo metallille

L&T tuo jäteastiat markkinoita edeltävän päivän aikana, tekee välityhjennykset tarpeen mukaan (ei turhaa ajoa vaan järjestäjä tilaa välityhjennykset tarpeen mukaan) ja lopputyhjennyksen markkinoiden jälkeen aina maanantai aamuna.

Kaikilta ruokayrittäjiltä edellytämme, että heillä on erilliset roskikset kaikille lajikkeille vastaavasti mitä jätepisteissämme (pahvi, sekajäte, muovi, biojäte, lasi, metalli) ja että lajittelusta myös huolehditaan.

Kaikkien yrittäjien on lajiteltava jätteensä ja lajittelun onnistumista seurataan. Jos lajittelu ei toimi niin ensiksi huomautetaan, sitten varoitetaan ja kolmanneksi suljetaan kokonaan pois määräajaksi kiertueelta.

Markkina-alueelta olevista kiinteistä roskiksista ja järjestäjien yleisösuloista tulevia roskia ei pääosin pysty mielekkäästi lajittelemaan (ei pystytä turvallisesti tekemään huumeruiskujen yms… takia) vaan ne ovat pääasiassa sekajätettä.

Markkina-alue on jaettu lohkoihin ja joka lohkolla siivotaan aluetta koko sen aukioloajan ja samalla katsotaan että myös yrittäjät huolehtivat omien myyntipisteidensä siivouksesta, lajittelusta ja jätehuollosta ylipäätään.

WC huolto:
WC:n osalta Kansainvälisillä Suurmarkkinoilla pääyhteistyökumppanina on L&T yhteistyökumppaneineen nämä toimittavat siirrettävät vessat kaikille paikkakunnille (Raumalla ja Kristiinankaupungissa paikallinen toimija) sekä huolehtivat niiden joka aamuisista välityhjennyksistä ja pesusta sekä markkinoiden jälkeen maanantai aamuna lopputyhjennyksistä.

Kaikilla Kansainvälisillä Suurmarkkinoilla on erikseen WC:t elintarvikekauppiaille. Siirrettävien WC:n määrä vaihtelee eri kiertue paikkakunnilla tarpeen (paljonko kiinteitä vessoja käytettävissä) ja alueen muodon mukaan. Kaikkialla on vähintään kahdeksan siirrettävää WC:tä sekä pisuaari.

Harjavallassa 22.2.2026

Kansainvälisten Suurmarkkinoiden puolesta

Ari Kallas
TMK Tori- ja markkinakaupan palvelukeskus Oy